

Sorotan Khas

Sorotan Khas

Krisis termasuk pandemik, peperangan dan bencana alam memberi kesan kepada PMKS dan usahawan di seluruh dunia. Laporan *Future-Proofing SME and Entrepreneurship Policies 2023* oleh OECD menekankan bahawa majoriti PMKS telah kehilangan jualan dan sumber pendapatan, kaji selidik di seluruh dunia menunjukkan sebanyak 70.0% - 80.0% PKS mengalami penurunan jualan yang besar pada tahun pertama krisis. Akibatnya, rizab tunai PMKS berada di bawah tekanan yang membimbangkan.

Selain itu, COVID-19 menyebabkan ekonomi pelancongan terjejas teruk, dengan kesan yang tidak pernah berlaku sebelum ini terhadap pekerjaan dan perniagaan. Pelancongan merupakan salah satu sektor terawal yang terkesan oleh pandemik berikutan langkah-langkah yang dilaksanakan untuk membendung virus ini membawa kepada pemberhentian hampir sepenuhnya aktiviti pelancongan di seluruh dunia.

Memandangkan sumbangan besar terhadap nilai ditambah ekonomi dan peranan utama dalam komuniti yang dimainkan oleh PMKS, pelbagai langkah perlu diambil bagi kalis masa depan perniagaan terhadap sebarang krisis dan memastikan kelangsungan perniagaan.

MEMPERKASAKAN PMKS MELALUI PERALIHAN BERKEMBAR

Dalam dekad yang menentukan tindakan iklim, pendigitalan mempunyai peranan penting dalam menyokong pertumbuhan yang lestari. Malah, menurut Forum Ekonomi Dunia penyelesaian digital dapat mengurangkan pelepasan karbon global sebanyak 20.0%. Dengan penerapan 'peralihan berkembar', sesebuah organisasi boleh melaksanakan agenda digital dan kelestarian bersama bagi menambah baik fungsi digital, memacu matlamat kelestarian dan membolehkan organisasi kalis masa depan.

Pandemik COVID-19 telah menggegarkan perdagangan global dan memaksa syarikat untuk merancang semula rantaian bekalan mereka. Peralihan berkembar adalah penting bagi perniagaan berkembang maju dalam dekad penentu ini. Dengan menerapkan pendigitalan dan amalan lestari, perniagaan dapat mengurangkan kos,

meningkatkan kecekapan, meningkatkan reputasi jenama dan memacu inovasi. Peralihan berkembar memberi peluang yang besar bagi perniagaan untuk mencipta nilai dan memperoleh kelebihan daya saing. Walau bagaimanapun, ia memerlukan peralihan asas dalam operasi perniagaan, strategi dan pemikiran. Ini menjadi pembuka mata kepada kebanyakan syarikat di seluruh dunia. Ini kerana PMKS terutamanya yang terjejas serta pemulihan mereka dalam era pascapandemik. PMKS hari ini berhadapan dengan cabaran berkembar iaitu mengenai kelestarian dan transformasi digital.

Berdasarkan artikel oleh OECD mengenai *SME Digitalisation & Sustainability: The Twin Transition*, PMKS boleh mempercepatkan peralihan mereka ke arah model kelestarian dengan melaksanakan ekoinovasi berasaskan digital, seperti teknologi ujian jejak karbon, mengesan bahan lestari dalam rantaian bekalan melalui teknologi lejar teragih atau penggunaan sensor ekologi yang berhubung dengan peranti *Internet of Things* (IoT) untuk menggalakkan amalan ekologi melalui media sosial. Dengan penerapan ekoinovasi dan membangunkan produk, perkhidmatan, amalan dan model perniagaan 'hijau', PMKS boleh memanfaatkan peluang baharu, meningkatkan bahagian pasaran mereka dan meneroka pasaran baharu.

Gambaran Ringkasan Peralihan Berkembar

Antara faktor kejayaan utama bagi Peralihan Berkembar, PMKS perlu:

i. Menerapkan Pendigitalan

Peralihan digital merupakan pendorong yang penting kepada peralihan hijau. Pendigitalan membantu perniagaan mengoptimumkan operasi, mengurangkan sisa dan meningkatkan kecekapan, sekaligus dapat meminimumkan jejak alam sekitar mereka.

ii. Menerapkan Amalan Lestari

PMKS harus menerapkan amalan lestari merentasi rantaian nilai mereka untuk mengurangkan kesan kepada alam sekitar. Ini melibatkan pemikiran semula tentang reka bentuk produk, sumber bahan mentah, proses pengeluaran, logistik dan pelupusan. Dengan menerapkan amalan yang lestari, perniagaan dapat mengurangkan kos, meningkatkan kecekapan operasi dan reputasi jenama.

iii. Bekerjasama dan Melaksanakan Libat Urus dengan Pemegang Taruh

Peralihan ke arah masa depan yang lestari memerlukan kerjasama dan libat urus dengan pemegang taruh, termasuk pelanggan, pembekal, pelabur, pekerja dan komuniti. Perniagaan perlu melibatkan pemegang taruh dalam peralihan tersebut, mendengar maklum balas dan menangani kebimbangan mereka.

Pemacu Peralihan Berkembar

i. Meningkatkan Kecekapan dan Penjimatan Kos

Penerapan amalan lestari dan teknologi digital, akan membolehkan PMKS mengurangkan kos, mengoptimumkan operasi dan meningkatkan kecekapan. Hasil daripada tindakan ini menyebabkan penjimatan kos yang ketara dan meningkatkan keuntungan.

ii. Menambah Baik Reputasi Jenama

PMKS yang mengamalkan kelestarian boleh meningkatkan reputasi jenama mereka dan membezakan perniagaan mereka dengan pesaing. Pengguna semakin peka akan kesan daripada keputusan pembelian mereka terhadap alam sekitar, masyarakat dan perniagaan bahawa mengutamakan kelestarian berkemungkinan akan memperoleh kepercayaan dan kesetiaan pelanggan.

iii. Inovasi dan Model Perniagaan Baharu

Peralihan berkembar memberikan peluang besar untuk perniagaan berinovasi dan mencipta model perniagaan baharu yang memanfaatkan teknologi digital dan amalan kelestarian. Ini membawa kepada pembangunan produk dan perkhidmatan baharu yang memenuhi keperluan dan keutamaan pelanggan yang sentiasa berubah.

iv. Akses kepada Modal

Pelabur semakin mencari peluang untuk melabur dalam perniagaan yang mengutamakan kelestarian. Dengan menerapkan kelestarian, perniagaan memperoleh akses kepada modal yang lebih luas serta mendapat pembiayaan bagi perjalanan peralihan mereka.

Artikel Khas

Membina PMKS Lestari Dengan PKSlestari

Latar Belakang

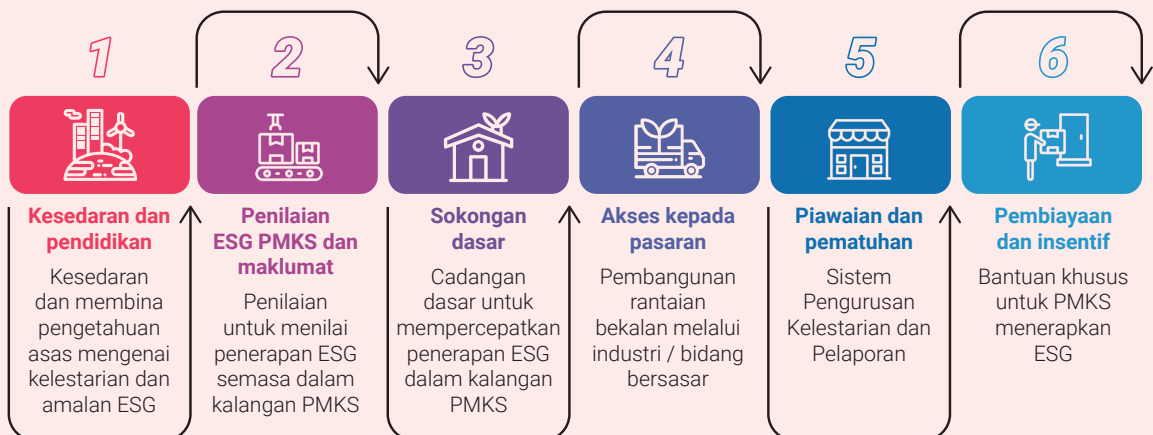
Dua trend mega global adalah berdasarkan pada prinsip kelestarian, iaitu kekurangan disebabkan oleh penggunaan sumber semula jadi yang tidak lestari dan dematerialisasi, yang ditakrifkan oleh Program Alam Sekitar Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (*United Nations Environment Programme, UNEP*) sebagai “pengurangan jumlah bahan dan tenaga bagi sebarang produk dan perkhidmatan dan seterusnya menghadkan kesan alam sekitar”.

Pada tahun 2015, hanya 0.8% PMKS di Malaysia didapati mempunyai perbelanjaan yang berkaitan dengan pematuhan alam sekitar. Majoriti PMKS yang telah membelanjakan bagi pematuhan alam sekitar adalah daripada sektor perkhidmatan (55.4%) manakala 24.8% daripada sektor pembuatan dan 14.5% daripada sektor pembinaan. Pada tahun 2021, tahap kesedaran amalan hijau dalam kalangan PMKS telah meningkat kepada 26.0% dan menjelang tahun 2023, 40.0% PMKS telah melaporkan mempunyai kesedaran tentang alam sekitar, sosial dan tadbir urus (environmental, social and governance, ESG).

Tiga cabaran utama bagi menangani isu kelestarian yang dihadapi oleh PMKS adalah kekurangan maklumat dan bimbingan, kekurangan kepakaran ESG dalam kalangan PMKS dan kekurangan dana. Sebaliknya, tiga pemacu utama untuk agenda kelestarian PMKS adalah untuk meningkatkan imej dan reputasi jenama, supaya kekal berdaya saing dan mengurangkan kos perniagaan.

SME Corp. Malaysia, sebagai agensi penyelaras pusat untuk pembangunan PMKS, mempunyai peranan penting bagi memudah cara PMKS dalam penerapan prinsip ESG. Oleh itu, inisiatif PKSlestari telah diperkenalkan untuk membangunkan ekosistem menyeluruh yang akan memacu agenda kelestarian PMKS. Ekosistem ini berdasarkan enam elemen, iaitu kesedaran dan pendidikan; penilaian ESG; sokongan dasar; akses kepada pasaran; pematuhan dan piawaian; serta pembiayaan dan insentif.

Ekosistem bagi Melakar Laluan Kelestarian untuk PMKS

i. Kesedaran dan Pendidikan

Memandangkan tahap kesedaran mengenai kelestarian dan amalan ESG masih rendah dalam kalangan PMKS, program kesedaran dan pendidikan adalah keutamaan dalam agenda PKSlestari. Pada tahun 2023, SME Corp. Malaysia mempergiatkan kempen kesedaran dengan menganjurkan Siri Kelestarian PMKS 2023 untuk memberi pengetahuan asas kepada PMKS mengenai amalan ESG, termasuk kesan terhadap perniagaan mereka.

Siri bengkel ini merangkumi topik-topik berikut:

- Pengenalan kepada kelestarian dan amalan ESG
- Rangka kerja untuk ESG dan amalan lestari
- Menilai risiko dan peluang daripada ESG
- Membangunkan strategi ESG
- Mengukur dan memantau prestasi ESG

Sebanyak 2,153 PMKS telah menyertai bengkel dan latihan yang dianjurkan oleh SME Corp. Malaysia pada tahun 2023, seperti berikut:

- Latihan Kelestarian PKS di bawah Pusat Tindakan PKS Lestari (ACCESS) dengan UN Global Compact Network Malaysia & Brunei (UNGCMYB) dari September 2022 - Mac 2023 iaitu 17 PKS telah dilatih dan tamat pengajian daripada program ini;
- Siri Kelestarian PMKS 2023: Melakar Laluan ESG untuk PMKS dengan kerjasama PETRONAS (sesi pertama) pada 21 Mac 2023 dihadiri 151 vendor PKS PETRONAS;
- Siri Kelestarian PMKS 2023: Melakar Laluan ESG untuk PMKS dengan kerjasama PETRONAS (sesi kedua) pada 14 Jun 2023 dihadiri 250 vendor PKS PETRONAS;
- Bengkel Tatacara Mencukupi Seksyen 17A Akta SPRM anjuran bersama Institut Integriti Malaysia (IIM) Sesi 1 & 2 pada 29 Ogos 2023 dan 26 September 2023 dihadiri 82 peserta;
- Sidang Kemuncak Tadbir Urus Iklim Kebangsaan dari 5 - 7 September 2023 dianjurkan bersama Climate Governance Malaysia (CGM) dihadiri 1,425 peserta secara dalam talian dan fizikal; dan
- Siri Kelestarian PMKS 2023: Melakar Laluan ESG untuk PMKS dan Pemadanan Perniagaan bagi Industri Berpertumbuhan Tinggi pada 26 September 2023 dihadiri oleh 228 PMKS.

ii. Penilaian ESG PMKS

Penilaian sendiri ESG PMKS mempunyai 13 indikator untuk membantu firma mengukur tahap penerapan ESG terkini serta mengenal pasti kekuatan dan kelemahan dalam sistem pengurusan mereka.

13 Penunjuk bagi Penilaian PMKS

Pemarkahan yang diperoleh oleh sesebuah firma akan menentukan jenis kategori, iaitu belum bermula, asas, membangun, sederhana dan lanjutan. Bentuk pelan tindakan, bantuan kewangan dan pelan pembinaan kapasiti yang diperlukan oleh setiap firma akan ditentukan berdasarkan markah yang diberikan.

iii. Sokongan Dasar

SME Corp. Malaysia mengambil peranan yang lebih besar terhadap sokongan dasar ESG untuk PMKS dengan mengemukakan cadangan dasar berdasarkan kaji selidik dan penilaian. Untuk mencapai matlamat ini, agensi bekerjasama dengan pelbagai Kementerian dan agensi seperti Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan Bursa Malaysia bagi mempercepatkan penerapan ESG dalam kalangan PMKS.

iv. Akses kepada Pasaran

SME Corp. Malaysia akan mengadakan libat urus dengan syarikat besar, syarikat multinasional atau syarikat induk bagi menarik vendor atau PMKS ke dalam rantaian bekalan mereka melalui pendekatan industri bersasar, contohnya, minyak & gas serta elektrik & elektronik.

v. Piawaian dan Pematuhan

Di Malaysia, pada masa ini tiada piawaian atau keperluan rasmi berkaitan ESG serta pelaporan kelestarian untuk PMKS. Oleh itu, kekurangan garis panduan yang jelas menjadi penghalang kepada PMKS untuk memulakan perjalanan ESG. SME Corp. Malaysia bekerjasama dengan SIRIM bagi membangunkan Sistem Pengurusan ESG: Keperluan dan Panduan serta Sistem Pengurusan ESG: Pelaporan. Ini akan membimbing PMKS yang berhasrat untuk menerapkan atau meningkatkan amalan ESG.

vi. Pembiayaan dan Insentif

Bantuan khusus dalam bentuk pinjaman mudah, geran dan insentif cukai adalah penting untuk menggalakkan dan menyokong PMKS menerapkan amalan ESG. Selain daripada inisiatif yang dijalankan oleh SME Corp. Malaysia, Kerajaan memainkan peranan utama dalam menerajui agenda kelestarian dengan menyediakan insentif cukai dan bukan cukai untuk menyokong firma, terutamanya PMKS untuk mengamalkan ESG dalam operasi perniagaan mereka.

Artikel Khas

Pelan Pemulihan Pelancongan 2022

Pelan Pemulihan Pelancongan 1.0

Industri pelancongan terus kembali pulih pada tahun 2022, dengan pemansuhan sekatan perjalanan domestik dan antarabangsa serta terus kekal sebagai salah satu tonggak ekonomi. Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) pada tahun 2022 berjumlah RM251.5 bilion dengan menyumbang sebanyak 14.0% kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) berbanding 12.8% pada tahun 2021. Menyediakan pekerjaan kepada 3.61 juta orang (2021: 3.52 juta) atau 23.4% daripada jumlah guna tenaga pada tahun 2022. Prestasi cemerlang ini adalah sejajar dengan pembukaan semula sempadan negara kepada pelancong antarabangsa pada 1 April 2022 dan pemansuhan keperluan untuk kuarantin dan ujian saringan COVID-19 mulai 1 Ogos 2022.

Bagi mempercepatkan lagi pemulihan industri pelancongan, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) juga telah melaksanakan Pelan Pemulihan Pelancongan 1.0 yang memperkenalkan beberapa strategi utama untuk mengukuhkan industri pelancongan negara.

Ini termasuk menggiatkan semula pelancongan domestik dengan menawarkan pakej pelancongan yang lebih menarik melalui platform digital, insentif dan promosi dalam bentuk rebat atau diskaun serta mempromosikan pelancongan luar bandar. Pada tahun 2021, rakyat Malaysia telah menguna pakai sepenuhnya insentif yang diberikan oleh MOTAC dalam bentuk diskaun, rebat dan baucar yang ditawarkan kepada pelanggan bagi syarikat penerbangan, hotel, produk kebudayaan dengan nilai keseluruhan sebanyak RM10.1 juta, menghasilkan perbelanjaan sebanyak RM66.7 juta.

Projek Gelembung Pelancongan Antarabangsa Langkawi (*Langkawi International Tourism Bubble*, LITB) telah dilancarkan pada 15 November 2021 untuk menarik pelancong antarabangsa seiring dengan pembukaan sempadan negara. LITB merupakan projek rintis bagi menguji kesediaan ekosistem pelancongan Malaysia untuk menyesuaikan keadaan dengan norma baharu untuk menerima kedatangan pelancong asing. Seramai 5,800 pelawat asing datang ke Langkawi dalam tempoh tiga bulan berlangsungnya projek LITB, dengan hanya 2.4% daripada jumlah ujian positif untuk kategori 1 dan 2 COVID-19 di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur dan Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi. Para pelawat telah menyumbang lebih RM28 juta kepada ekonomi Langkawi. Kejayaan projek LITB mendorong Kerajaan membuka sempadan negara sepenuhnya pada 1 April 2022.

MOTAC juga menyediakan bantuan kewangan dan bukan kewangan kepada pemain industri yang terjejas. Sebanyak RM61 juta diperuntukkan pada tahun 2020 dan 2021 untuk menyokong lebih 20,000 perniagaan berkaitan pelancongan yang berlesen atau berdaftar dengan MOTAC, termasuk agensi pelancongan, ejen Malaysia My Second Home (MM2H), pengendali inap desa, pemandu pelancong dan pengendali spa dan pusat urutan kaki. MOTAC juga menyediakan bantuan bukan kewangan dalam bentuk syarat pelesenan yang lebih longgar untuk agensi pelancongan dan pembayaran kompaun serta pengecualian yuran untuk agensi pelancongan dan pemandu pelancong.

LITB merupakan projek rintis bagi menguji kesediaan ekosistem pelancongan Malaysia untuk menyesuaikan keadaan dengan norma baharu untuk menerima kedatangan pelancong asing.

Semakan Semula Pelan Pemulihan Pelancongan 1.0

Panel Pakar dari Pertubuhan Pelancongan Dunia meramalkan prospek pelancongan yang lebih baik pada tahun 2022 manakala majoriti pakar menjangkakan ketibaan pelancong antarabangsa akan kembali ke tahap 2019 hanya pada tahun 2024 atau seterusnya. MOTAC menjangkakan satu jangka masa antara dua hingga tiga tahun untuk mengembalikan semula industri pelancongan.

Sejak itu, Kementerian telah mengkaji semula dan menambah baik Pelan Pemulihan Pelancongan 1.0 untuk memastikan daya saing industri pelancongan Malaysia di samping Rangka Kerja Strategik: 5 Tonggak yang memberi tumpuan terhadap peningkatan, menggalakkan kerjasama pintar antarabangsa dan nasional, keterangkuman dan kemampunan industri dalam menghadapi ketidakpastian masa depan.

Rangka Kerja Strategik: 5 Tonggak

Artikel Khas

Program Pengalaman *Homestay* Malaysia

Pengenalan

Program Pengalaman *Homestay* Malaysia menggabungkan promosi pelancongan dengan pengalaman kebudayaan untuk para pelancong. Penekanan diberikan kepada pelancongan berasaskan pengalaman dan komuniti dengan pelancong tinggal bersama keluarga tuan rumah di rumah tradisional Malaysia dan menyertai aktiviti kebudayaan seperti memasak makanan tempatan dan persembahan tarian tradisional serta bengkel kraftangan. Pilihan aktiviti lain termasuk meneroka kawasan sekitar dan belajar tentang sejarah dan budaya komuniti.

Program ini yang pertama kali dilancarkan pada tahun 1995 di Temerloh, Pahang, sebagai sebahagian daripada Pelan Induk Pelancongan Luar Bandar bertujuan untuk meningkatkan penyertaan masyarakat luar bandar dalam industri pelancongan. Penyertaan dalam program ini terbuka kepada individu dalam komuniti luar bandar serta mana-mana individu yang berminat (mereka yang boleh menawarkan produk dan tarikan budaya serta penginapan untuk pelancong) untuk menyertai komuniti inap desa berdaftar yang terdekat. Penginapan disediakan oleh pengendali inap desa (kebanyakannya adalah rumah-rumah tradisional) yang telah berdaftar dengan MOTAC.

MOTAC telah memperluaskan konsep inap desa kepada program *Kampungstay*. Melalui *Kampungstay*, pelancong tidak menginap bersama tuan rumah tetapi disediakan kemudahan asas yang selesa dan bercirikan kehidupan luar bandar tetapi masih dapat berinteraksi dan mengikuti aktiviti budaya dan rutin harian komuniti di tempat mereka menginap. Program ini bertujuan untuk menggalakkan pembangunan sosioekonomi mereka yang mengambil bahagian dalam industri pelancongan, terutamanya di kawasan luar bandar, dengan mewujudkan PMKS dalam pelancongan dan budaya; memperkasakan pelancongan berasaskan komuniti; mengekalkan identiti dan warisan komuniti; dan meningkatkan kualiti usaha sama antara sektor awam dan swasta. Objektif lain adalah untuk menarik minat belia terhadap pelancongan dengan mewujudkan kesedaran yang lebih tinggi tentang konsep inap desa dan potensi perniagaan ini.

Peserta Berdaftar dengan Program Pengalaman *Homestay* Malaysia

Negeri	2018	2019	2020	2021	2022
	Bilangan Peserta				
Perlis	56	56	56	56	47
Kedah	345	356	356	356	211
Pulau Pinang	234	234	243	246	121
Perak	305	305	305	305	145
Selangor	449	449	454	449	115
Melaka	137	137	137	138	595
Negeri Sembilan	288	288	300	300	138
Johor	522	556	557	557	441

Negeri	2018	2019	2020	2021	2022
	Bilangan Peserta				
Kelantan	152	152	152	152	124
Terengganu	185	216	223	223	115
Pahang	323	323	323	333	304
Sarawak	601	653	653	683	391
Sabah	394	406	406	436	82
Labuan	79	79	79	79	568
Jumlah	4,070	4,210	4,244	4,313	3,397

Pendapatan Tahunan Diperoleh daripada Program Pengalaman *Homestay* Malaysia

Negeri	2018	2019	2020	2021	2022
	RM				
Perlis	120,361.00	183,199.09	45,008.76	19,445.00	90,010.29
Kedah	452,240.00	555,843.20	317,165.60	259,935.00	1,168,050.03
Pulau Pinang	401,117.00	455,113.00	89,340.00	206,177.00	1,001,261.00
Perak	712,138.00	683,860.30	173,389.00	148,969.00	648,290.00
Selangor	1,624,595.00	924,459.00	252,255.00	98,618.00	1,408,517.00
Melaka	1,263,845.00	1,303,604.52	209,190.00	575,891.00	1,897,314.00
Negeri Sembilan	680,583.00	638,156.00	180,981.00	364,477.89	1,490,691.55
Johor	1,319,185.40	744,678.00	539,986.00	772,031.00	2,562,257.00
Kelantan	119,035.00	60,825.00	47,364.00	218,809.50	190,173.50
Terengganu	606,600.00	1,078,952.50	400,420.00	72,900.00	428,140.00
Pahang	9,814,823.90	10,107,348.28	3,538,251.56	120,730.00	6,007,350.05
Sarawak	4,032,311.50	4,547,507.91	1,263,052.06	820,246.50	1,876,495.10
Sabah	6,235,688.20	7,950,954.46	1,940,289.68	2,140,965.25	8,113,591.87
Labuan	254,551.00	427,710.00	127,430.00	307,107.00	1,674,361.75
Jumlah	27,637,074.00	29,662,211.60	9,124,122.66	6,126,302.14	28,556,503.14

Ketibaan Pelancong di bawah Program Pengalaman *Homestay* Malaysia

Jenis Pelancong	2018	2019	2020	2021	2022
	Bilangan Pelancong				
Domestik	290,153	373,558	114,639	82,704	549,986
Antarabangsa	82,322	85,341	19,378	54	13,915
Jumlah	372,475	458,899	134,017	82,758	563,901